

VIỆT NAM - ÔXTRÂYLIA

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN
CHO CÁC HOẠT ĐỘNG THỬ NGHIỆM
DO NHÓM HOẠT ĐỘNG THỰC HIỆN

Tháng 3, 2004

1. Bối cảnh

Chương trình Phát triển nông thôn Quảng Ngãi (RUDEP) có mục đích tạo cơ hội cho các hộ nghèo ở tỉnh Quảng Ngãi tạo thu nhập và cải thiện đời sống. Các nhóm hoạt động và cán bộ xã đã, và sẽ tiếp tục xác định hàng loạt hoạt động tạo thu nhập khác nhau. Trong đó, nhiều hoạt động cần có Trung tâm khuyến nông tỉnh và các trạm khuyến nông huyện tham gia để cố vấn và tập huấn cho các hộ về những tiến bộ kỹ thuật mới. Tuy nhiên, khi RUDEP nâng cao năng lực của các hộ, nhóm hoạt động và chính quyền xã (thông qua các chuyến thăm quan, mô hình trình diễn, hoạt động thử nghiệm, khóa tập huấn ...). mục tiêu đặt ra là dần dần các hộ, nhóm hoạt động sẽ tự xác định, hình thành và thực hiện ngày càng nhiều hoạt động tạo thu nhập. Tổ chức để các nhóm hoạt động thực hiện các hoạt động thử nghiệm sẽ tạo điều kiện cho các hộ thử nghiệm các phương pháp, kỹ thuật mới và so sánh với phương pháp kỹ thuật theo phong tục tập quán của họ. Sự tham gia của các hộ trong suốt quá trình thực hiện và đánh giá hoạt động sẽ giúp nâng cao tỷ lệ áp dụng những tiến bộ kỹ thuật mới. Vì vậy, RUDEP đã chuẩn bị tài liệu hướng dẫn này nhằm giúp các nhóm hoạt động, UBND xã và nhân viên Chương trình xác định, hình thành, thực hiện và đánh giá các hoạt động thử nghiệm nhằm làm cơ sở triển khai các hoạt động thử nghiệm tạo thu nhập cho các hộ gia đình.

2. Giải trình lý do nên có hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện

Các hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện là khác so với các phương pháp khuyến nông, tập huấn truyền thống. Phương pháp này khuyến khích nông dân tham gia tích cực hơn vào việc hoạch định, thực hiện, theo dõi và đánh giá các hoạt động khuyến nông và trình diễn. Thực chất, hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện tạo cơ hội cho nông dân đánh giá, thử nghiệm các phương thức kỹ thuật mới so với tập quán truyền thống của địa phương. Phương pháp này khuyến khích nông dân trao đổi ý kiến về những vấn đề kỹ thuật sản xuất nhằm mục đích nâng cao khả năng của họ để cùng nhau quyết định và tìm ra những giải pháp bền vững để tăng cường sản lượng và tăng thu nhập. Một phương pháp như thế cũng nâng cao năng lực của các cán bộ khuyến nông để quản lý và theo dõi các hoạt động khuyến nông dựa vào nhu cầu của nông dân.

3. Xác định các hoạt động thử nghiệm:

Có thể xác định các hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện thông qua:

- Các cuộc họp lập kế hoạch có sự tham gia (PC/PA/PS) hoặc các công cụ PRA (đánh giá nông thôn có sự tham gia);
- Đề xuất của các nhóm hoạt động hoặc nhóm quy.
- Nhóm hoạt động đưa hoạt động thử nghiệm vào kế hoạch hàng năm của nhóm
- Thảo luận với các hộ, lãnh đạo thôn hay lãnh đạo xã và xác định 1 hoạt động tạo thu nhập có thể được nhóm hoạt động thực hiện;
- Tham gia chuyên tham quan học hỏi và, thông qua đó, xác định hoạt động có thể được nhóm hoạt động thực hiện
- Các hoạt động thử nghiệm của nhóm hoạt động cũng có thể được UBND xã hay các chuyên gia RUDEP đề xuất nếu như họ xét thấy hoạt động tạo thu nhập có khả thi và có thể được nhóm hoạt động trong xã thực hiện.

4. Các loại hình hoạt động thử nghiệm do hộ gia đình thực hiện được khuyến khích:

Là các hoạt động có qui mô nhỏ và rất nhỏ, đáp ứng được một trong những mục đích sau.

- Góp phần du nhập, phổ biến (giống mới, phương pháp mới, kỹ thuật mới) các loại cây trồng, vật nuôi, các ngành nghề mới (phi nông nghiệp) từ các tỉnh, thành phố khác trong nước vào tỉnh, có điều kiện phát triển và tạo thu nhập cho hộ gia đình.
- Góp phần tăng cường năng suất, hiệu quả của các hoạt động sản xuất nông nghiệp, phi nông nghiệp (cung cấp dịch vụ kỹ thuật, cung cấp thiết bị ...) như: cải tiến phương pháp sản xuất, gieo hạt, thu hoạch, bảo quản, chế biến các loại nông sản, giúp quảng bá các sản phẩm đặc thù, độc đáo của địa bàn với các thị trường bên ngoài.

5. Hình thành hoạt động thử nghiệm được nhóm hoạt động thực hiện

Phụ lục 1 nêu rõ quá trình hình thành và thực hiện các hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện. Quá trình này có 3 phần cốt yếu:

- Việc hỏi ý kiến của các hộ hay nhóm hoạt động và xác định hoạt động thử nghiệm để tạo thu nhập họ mong muốn thực hiện;
- Một bức thư từ nhóm hoạt động đến RUDEP, thông qua UBND xã, yêu cầu Chương trình giúp đỡ thực hiện 1 hoạt động thử nghiệm liên quan đến hoạt động tạo thu nhập;
- Cuộc họp lập kế hoạch với nhóm hoạt động để lập tờ trình đề xuất có đầy đủ chi tiết về hoạt động thử nghiệm.

Các Nhân viên phát triển huyện đóng vai trò chủ chốt trong việc giúp đỡ nhóm hoạt động hình thành tờ trình đề xuất cuối cùng để gửi cho RUDEP.

6. Ngân sách cho các hoạt động thử nghiệm

RUDEP đã dành 10 triệu đồng cho mỗi hoạt động thử nghiệm được nhóm hoạt động thực hiện và đã phân bổ đủ kinh phí để tài trợ 6 hoạt động thử nghiệm/xã/năm. Ngân sách này mang tính chất ước tính. Chương trình vẫn hỗ trợ những hoạt động thử nghiệm đòi hỏi ít kinh phí hơn và trong những trường hợp ngoại lệ cũng có thể hỗ trợ những hoạt động thử nghiệm đòi hỏi kinh phí trên mức 10 triệu đồng. Tất cả các tờ trình đề xuất cần gồm có dự toán chi tiết. BQL sẽ xem xét dự toán đồng thời với việc xác định các đề xuất.

7. Hướng dẫn chung về cách thức lập tờ trình đề xuất đối với các hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện

Hướng dẫn về cách thức lập tờ trình đề xuất đối với các hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện được nêu trong Phụ lục 1 và 2. Tờ trình đề xuất gồm có các nội dung sau:

- Bối cảnh về tình hình kinh tế - xã hội của xóm, thôn hay xã;
- Chi tiết về hoạt động thử nghiệm: Hoạt động nào sẽ được thử nghiệm?
- Chứng minh: Lý do tại sao nhóm hoạt động muốn thực hiện hoạt động này;

- Mục đích của hoạt động thử nghiệm: Trong đó nêu phương pháp kỹ thuật được thực hiện khác với tập quán truyền thống như thế nào;
- Đối tượng hưởng lợi của hoạt động thử nghiệm;
- Sự bền vững của khả năng phát triển, mở rộng nếu như hoạt động thử nghiệm thành công
- Đề xuất về lịch trình, thời điểm thực hiện và những người phụ trách;
- Nêu giới và vấn đề giới sẽ được đưa vào hoạt động như thế nào;
- Tác động môi trường tiềm năng và cách xử lý những trở ngại về môi trường;
- Theo dõi và đánh giá hoạt động, trong đó nêu lịch trình và phương pháp thực hiện việc theo dõi, đánh giá;
- Ngân sách được phân loại theo các mục: thiết bị, vật liệu, đầu vào, tập huấn hay đầu vào kỹ thuật do đơn vị bên ngoài thực hiện, các chi phí khác;
- Chữ ký của đại diện nhóm hoạt động, UBND xã và Nhân viên phát triển huyện.

8. Xem xét các tờ trình đề xuất về các hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện

BQL Chương trình sẽ xem xét các tờ trình đề xuất về hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện trước khi chấp thuận và cấp kinh phí. Trưởng đoàn Úc, các Chuyên gia phát triển cộng đồng phía Úc và Việt Nam và Nhân viên phát triển huyện sẽ họp để bàn về tờ trình đề xuất và các hoạt động được hoạch định. Các tờ trình đề xuất sẽ được xét theo những tiêu chí sau:

- Mức độ khả thi của hoạt động, khả năng của nó để tạo thu nhập và mức độ phù hợp để các hộ nghèo trong xã có thể áp dụng;
- Đối chiếu khả năng lập lại hoạt động thử nghiệm ở những nơi khác và mức độ áp dụng hoạt động thử nghiệm với:
  - Thời gian cần thiết để lấy lại vốn và lợi nhuận (ngắn hạn hay dài hạn);
  - Tiềm năng của hoạt động thử nghiệm để sinh ra lợi nhuận (lợi nhuận cao hay thấp);
  - Mức độ rủi ro (cao hay thấp);
  - Khả năng các hộ nghèo có thể áp dụng hoạt động này;
  - Tờ trình đã chú ý đến vấn đề giới.
- Tờ trình đề xuất xử lý có hiệu quả các lỗ trống về kiến thức, kỹ năng kỹ thuật cần thiết để thực hiện hoạt động thành công (ví dụ: có đủ hỗ trợ, tập huấn kỹ thuật);
- Duy tu bảo dưỡng và sự bình đẳng trong việc sử dụng thiết bị nào được mua để phục vụ hoạt động thử nghiệm.

Có khả năng lớn, qua các cuộc họp xem xét, Chương trình sẽ đưa ra những đề xuất về mức độ và nguồn hỗ trợ kỹ thuật cần thiết, ngân sách ước tính và một số đầu vào kỹ thuật nên có để hỗ trợ hoạt động.

PHỤ LỤC 1

Các bước tiến hành hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện

1. Xác định hoạt động thử nghiệm để tạo thu nhập

Một hoạt động thử nghiệm để tạo thu nhập được xác định bởi nhóm hoạt động, Quỹ tiết kiệm - tín dụng địa phương, UBND xã hay các chuyên gia RUDEP. Các hoạt động thử nghiệm này sẽ được nhóm hoạt động thực hiện trong mọi trường hợp. Vì vậy nếu như chưa có nhóm hoạt động trước khi xác định hoạt động thì nhóm hoạt động cần được thành lập.

2. Yêu cầu RUDEP hay đơn vị nhà nước giúp đỡ thực hiện

Một khi đã xác định hoạt động thử nghiệm để tạo thu nhập, nhóm hoạt động gửi bức thư yêu cầu đến UBND xã. UBND xã gửi bức thư này tiếp đến UBND huyện và RUDEP, đề nghị RUDEP giúp đỡ thực hiện hoạt động thử nghiệm. Bức thư này nên xác định rõ hoạt động nào sẽ được thử nghiệm, địa điểm thực hiện và chứng minh tại sao hoạt động này là cần thiết.

3. BQL Chương trình xem xét và chấp thuận/bác bỏ yêu cầu

BQL Chương trình sẽ xem xét yêu cầu của nhóm hoạt động và sẽ chấp thuận về mặt cơ bản để Nhân viên phát triển huyện có thể làm việc với nhóm hoạt động để hoàn thành tờ trình đề xuất. Cuộc họp xem xét yêu cầu cũng sẽ đưa những ý kiến về các hoạt động và đầu vào kỹ thuật cần thiết để cải thiện tờ trình đề xuất cũng như hoạt động thử nghiệm.

4. Hoạch định hoạt động thử nghiệm có sự tham gia

Nhân viên phát triển huyện, có sự hỗ trợ của các chuyên gia RUDEP (nếu cần thiết), làm việc với nhóm hoạt động để hoàn thành tờ trình đề xuất. Mẫu viết tờ trình đề xuất được kèm theo tài liệu hướng dẫn này, trong đó có nêu những nội dung cần thiết trong tờ trình đề xuất.

5. Xác định và hình thành sự giúp đỡ kỹ thuật từ bên ngoài

Khi soạn thảo tờ trình đề xuất thì cần phải xác định mức độ và nguồn cung cấp đầu vào, giúp đỡ kỹ thuật. Nếu đơn vị giúp đỡ kỹ thuật là cơ quan cấp tỉnh, huyện thì cần tổ chức cuộc họp với các thành viên của nhóm hoạt động để hoàn thành lịch trình thực hiện và sắp xếp cách thức thực hiện.

6. Viết và trình tờ trình đề xuất cuối cùng

Tờ trình đề xuất cuối cùng (bằng tiếng Việt) có thể được viết tay hoặc đánh máy trên giấy và trình cho BQL Chương trình để hỗ trợ kinh phí. Mỗi tờ trình đề xuất cần gồm có các chi phí, hoạt động trong suốt quá trình thực hiện hoạt động, trong đó có kể cả các chi phí cho sự giúp đỡ, tập huấn từ bên ngoài. Tờ trình đề xuất phải được đại diện nhóm hoạt động, đại diện UBND xã và Nhân viên phát triển huyện ký tên.

7. BQL Chương trình xem xét tờ trình đề xuất cuối cùng (chấp thuận/sửa đổi)

BQL Chương trình cần họp ngắn gọn để xem xét tờ trình đề xuất cuối cùng. BQL có thể góp thêm những ý kiến về những sửa đổi nhỏ còn cần thiết. Sau khi chấp thuận dự án, BQL Chương trình sẽ gửi văn bản thoả thuận cho nhóm hoạt động, UBND xã, UBND huyện, phân bổ kinh phí và tóm lược các yêu cầu báo cáo tài chính và báo cáo hoàn thành dự án cần thiết.

8. Thực hiện và theo dõi hoạt động thử nghiệm

Hoạt động thử nghiệm được thực hiện sau khi nhận sự chấp thuận của Chương trình. Thường sẽ có 3 phương thức khác nhau để cấp kinh phí: (i) khi dự án gồm hợp đồng với đơn vị nhà nước để tư vấn, hướng dẫn kỹ thuật hoặc khi kinh phí mua dịch vụ, hàng hoá trên 5 triệu đồng, BQL Chương trình sẽ chuyên tiền vào tài khoản ngân hàng hay kho bạc nhà nước của đơn vị đó, (ii) BQL Chương trình có thể đưa cho nhóm hoạt động một số khoản tiền nhỏ đến 5 triệu đồng Việt Nam bằng tiền mặt, phục vụ cho việc mua thiết bị, vật liệu, tư liệu ... (có sự hướng dẫn của Nhân viên phát triển huyện), (iii) BQL

có thể trực tiếp mua những dịch vụ, hàng hoá để phục vụ dự án trong những trường hợp khẩn cấp (hạn hán, lũ lụt ...) hoặc khi thiết bị, vật liệu, tư liệu ... không sẵn có tại địa phương. Một phần quan trọng của hoạt động thử nghiệm là việc theo dõi tiến độ thực hiện thông qua một lịch trình theo dõi được nêu ra trong tờ trình đề xuất cuối cùng (trong đó có tóm lược các trách nhiệm công việc).

9. Xem xét và đánh giá cuối cùng cho hoạt động thử nghiệm

Sau khi thử nghiệm đã kết thúc, nên đánh giá, xem xét tác động của hoạt động. Có thể đánh giá hoạt động thông qua một hội thảo đánh giá. Trong hội thảo những thành viên nhóm hoạt động đánh giá hoạt động thử nghiệm và các phương pháp kỹ thuật đã được thử nghiệm.

10. Nộp báo cáo cuối cùng cho BQL Chương trình

Nhóm hoạt động nên viết báo cáo tài chính và báo kết thúc hoạt động ngắn gọn và nộp cho BQL Chương trình.

PHỤ LỤC 2

Tờ trình đề xuất cho hoạt động thử nghiệm do nhóm hoạt động thực hiện

TÊN TỜ TRÌNH ĐỀ XUẤT

Tên của xã tham gia Chương trình

Ngày nộp tờ trình đề xuất

1. Bối cảnh

Trình bày ngắn gọn về tình hình kinh tế - xã hội của xóm, thôn hay xã;

2. Chi tiết về hoạt động thử nghiệm

Nêu rõ chi tiết về nội dung được thử nghiệm và quá trình xác định hoạt động.

3. Chứng minh:

Hãy nêu lý do tại sao hoạt động thử nghiệm phù hợp với nhóm hoạt động và các hộ và những vấn đề hoạt động sẽ giải quyết.

4. Mục đích

Tóm lược các mục đích được xác định rõ, kể cả các mục tiêu và chỉ báo (đặc biệt giải thích sự khác biệt giữa phương pháp kỹ thuật theo tập quán truyền thống và kỹ thuật được thử nghiệm).

5. Đối tượng hưởng lợi

Đối tượng hưởng lợi của hoạt động thử nghiệm

6. Sự bền vững

Sự bền vững của mô hình trình diễn (trong đó có sự duy trì bảo dưỡng đối với thiết bị nào được mua). Hãy giải thích ý định về cách xử lý các trở ngại về sự bền vững của mô hình.

7. Lịch trình thực hiện

Lịch trình thực hiện chỉ rõ các hoạt động, thời điểm thực hiện và những người phụ trách;

8. Giới:

Giới và phương thức đưa vấn đề giới vào hoạt động thử nghiệm;

9. Tác động môi trường

Tiềm năng hoạt động thử nghiệm tác động đến môi trường và cách xử lý những trở ngại về môi trường;

10. Sự giúp đỡ kỹ thuật

Sự giúp đỡ, tập huấn hay vật liệu kỹ thuật cần thiết để giúp thực hiện hoạt động thử nghiệm.

11. Theo dõi và đánh giá

Theo dõi, đánh giá hoạt động thử nghiệm, trong đó nêu lịch trình và phương pháp thực hiện việc theo dõi, đánh giá;

12. Ngân sách

Ngân sách phải được phân loại theo các mục sau: thiết bị, vật liệu, tập huấn và các chi phí khác (các chi phí cần được trình bày bằng bảng);

13. Chữ ký

Đã ký:

...../...../.....

.....

Nhóm hoạt động/nhóm quỹ

.....

Nhân viên phát triển huyện

.....

Đại diện UBND xã